Kunnskapsdepartementet

Oppdatert BOA-reglement

Peter Olgyai

Økonomiseminar 24. november 2026

Oppdatert BOA-reglement

- Kunnskapsdepartementet har fastsatt oppdater BOA-reglement med ikrafttredelse 1. januar 2027
- Forslag til oppdatert BOA-reglement ble sendt til uttalelse (kvalitetssikring) til alle statlige universiteter og høyskoler, UHR og NFR
  - Vi takker for gode og konstruktive tilbakemeldinger
- Formålet med oppdateringen er å tilpasse reglementet til ny UH-lov med mindre tekniske justeringer, gjøre reglementet mer leservennlig og forenkle/rydde i begrepsbruk
  - Det er ikke foreslått større materielle endringer i reglementet

Oppdatert BOA-reglement

- BOA-reglementet er samlet i ett dokument, rundskriv F-01-26
  - Det oppdaterte reglementet er 7 sider
  - Veilederen til reglementet utgår
  - Enkelte punkter fra veilederen er innarbeidet i reglementet
  - Eksempeltabellen for klassifisering av inntekter vil bli oppdatert

- Formålet med reglementet er å sikre at institusjonene bruker sin bevilgning i samsvar med Stortingets forutsetninger.

Utleie av forskningsinfrastruktur

- Utleie av forskningsinfrastruktur til ikke-økonomisk aktivitet etter statsstøtteregelverket anses som bidragsfinansiert aktivitet.
- Utleie av forskningsinfrastruktur som er økonomisk aktivitet etter statsstøtteregelverket anses som oppdragsfinansiert aktivitet.
  - Med utleie menes både at leietaker (ekstern bruker) benytter forskningsinfrastrukturen selv, eller at institusjonens egne ansatte benytter forskningsinfrastrukturen på vegne av leietaker (ekstern bruker).

Presiserer reglene for samhandling om forskningsinfrastruktur

Kunnskapsdepartementet vil tydeliggjøre at regelverket fastsatt av departementet ikke skal være strengere enn Statsstøtteregelverket.

UoH-sektoren har hittil tolket Kunnskapsdepartementets Reglement om statlige universiteter og høyskolers forpliktende samarbeid og erverv av aksjer (F-07-13) på en slik måte at de har følt seg forpliktet til å prise tjenester fra forsknings-infrastrukturer til FoU-prosjekter utenfor egen institusjon som om dette var oppdrag (og dermed økonomisk aktivitet i henhold til Statsstøtteregelverket). Denne fortolkningen har også vært lagt til grunn når tjenestene leveres til bidragsforskning (ikke-økonomisk aktivitet). En slik praksis er strengere enn Statsstøtteregelverket, og det har ikke vært Kunnskapsdepartementets intensjon.

Statssekretær Bjørn Haugstad (Foto: Marte Garmann)

- Regelverket for hvordan man priser tjenester fra en forskningsinfrastruktur skal bidra til å sørge for at viktig nasjonal forskningsinfrastruktur brukes på en optimal måte, og legge til rette for godt samarbeid om infrastrukturen. Da må ikke regelverket tolkes strengere enn selve loven, sier statssekretær Bjørn Haugstad.

Kunnskapsdepartementet vil gå igjennom regelverket fastsatt av departementet og tydeliggjøre at dette ikke skal være strengere enn Statsstøtteregelverket. Institusjonene kan legge dette til grunn for sin tolkning og praktisering.

Forskningsrådets vurdering er at denne presiseringen har to konsekvenser:

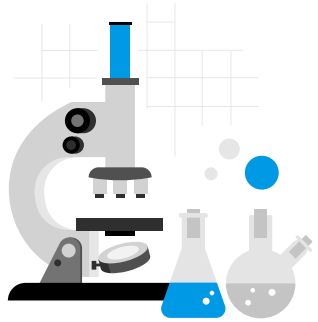
- Når forskningsinfrastruktur brukes i ikke-økonomisk aktivitet (inkludert alle bidragsfinansierte prosjekter), har institusjoner i UoH-sektor anledning til å klassifisere bruken som bidrag, og dermed bruke bidragspris. Dette er uavhengig av om prosjektet gjøres i regi av infrastrukturens eier eller andre.
- Utleie av forskningsinfrastruktur til bruk i ikke-økonomisk aktivitet vil kunne klassifiseres som ikke-økonomisk aktivitet for forskningsinfrastrukturen. Dette gjør det enklere for forskningsinfrastrukturer å overholde grensen på maksimalt 20 % økonomisk aktivitet, som er et av kravene for at statlig støtte ikke skal regnes som statsstøtte.

Når forskningsinfrastrukturer benyttes i økonomisk aktivitet (herunder oppdragsforskning), kan markedspris, slik dette er definert i Statsstøtteregelverket, benyttes. Det kan imidlertid bli satt en nedre grense på pris ved bruk i økonomisk aktivitet.

Skrevet av: Roar Skålin

Publisert: 16.02.2016

Utleie av forskningsinfrastruktur

- Inntekter fra utleie av forskningsinfrastruktur klassifiseres som inntekt fra bidrag eller oppdrag, ikke salg.
  - Klassifisering som bidrag for å kunne benytte bidragspris
- Dokumentasjonskrav ved utleie av forskningsinfrastruktur:
  - Det stilles ikke krav om organisering i eget prosjekt, egen avtale, dokumentasjon av faglig interesse, periodisert budsjett og regnskap for hvert enkelte utleieforhold, men institusjonene må kunne dokumentere at de følger alle relevante krav i statsstøtteregelverket for det enkelte utleieforhold og for den enkelte forskningsinfrastruktur.

Utleie av forskningsinfrastruktur- presentasjon i regnskapet (fra 2027)

- Det opprettes en linje for inntekt fra utleie av forskningsinfrastruktur som er bidrag og en linje for utleie av forskningsinfrastruktur som er oppdrag. Linjene vil ligge under *Inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet* og *Andre salgs- og leieinntekter* i note 1 og inngå i linjen *Salgs- og leieinntekter* i resultatregnskapet.
- Forskningsinfrastruktur, både bidrag og oppdrag, skal inntektsføres i kontogruppe 30, 31 og 32 avhengig av avgiftsplikt (periodisering: konto 153 og 290 – note 16).

Utleie av forskningsinfrastruktur – note 1

Sum inntekt fra tilskudd og overføringer *(linje RE.3 i resultatregnskapet)*	***0***	*0*
Oppdragsinntekter, salgs- og leieinntekter		
Inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet [1)]		
Statlige etater	0	0
Kommunale og fylkeskommunale etater	0	0
Organisasjoner og stiftelser	0	0
Næringsliv/privat	0	0
Utleie av forskningsinfrastruktur klassifisert som oppdrag (økonomisk akivitet), kontogruppe 30, 31 og 32		
Andre	0	0
Sum inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet	***0***	*0*
1) Avsnittet skal omfatte oppdragsinntekter som omfattes av bestemmelsene i rundskriv F-07-13.		
Andre salgs- og leieinntekter		
Andre salgs- og leieinntekter 1	0	0
Andre salgs- og leieinntekter 2	0	0
Andre salgs- og leieinntekter[1)]	0	0
Egenbetaling fra studenter	0	0
Studieavgift for studenter fra land utenfor EØS og Sveits	0	0
Utleie av forskningsinfrastruktur klassifisert som bidrag (ikke økonomisk akivitet), kontogruppe 30, 31 og 32	0	0
Sum andre salgs- og leieinntekter	***0***	*0*
Sum salgs- og leieinntekter *(linje RE.5 i resultatregnskapet)*	***0***	*0*

Andre endringer i BOA-reglementet

- Begrepet *motytelse* er erstattet med *transaksjon* slik dette er definert i SRS 9, punkt 4.

- Definisjonen av *faglig interesse* er endret til
  - aktivitet som ligger innenfor institusjonens oppgaver etter universitets- og høyskoleloven § 2-1 og som styrker institusjonens evne til å oppnå formålet etter § 1-1.

Andre endringer i BOA-reglementet

- Begrepet *randsoneaktivitet* er tatt ut av reglementet
  - Forpliktende samarbeid, eller organisering av aktivitet i aksjeselskap.
- Institusjonene kan organisere aktivitet i aksjeselskaper som de eier eller har eierandeler i, dersom intern organisering er vurdert og funnet uhensiktsmessig. Slik organisering begrunnes i hensynet til å styrke institusjonens evne til å løse sine lovpålagte oppgaver.
  - Det er presisert at aktivitet som er organisert i aksjeselskaper ikke er bidrags- eller oppdragsfinansiert aktivitet for institusjonen.

Andre endringer i BOA-reglementet

- Aksjer som er ervervet ved bruk av virksomhetskapital kan benyttes som tingsinnskudd ved omorganisering av selskaper der institusjonen er aksjonær. Utover dette er det ikke tillatt til å benytte tingsinnskudd.
- Krav til rapportering av eierinteresser i aksjeselskaper er oppdatert og utdypet.
- Virksomhets- og økonomiinstruks vil bli oppdatert for 2027.

Inntekt fra bevilgninger

- Vi minner om at hovedprinsippet for inntektsføring av bevilgning er motsatt sammenstilling, se SRS 10, punkt 5 og 9.
- Bevilgning knyttet til konkrete oppgaver og investeringer som ikke er gjennomført på balansedagen klassifiseres som ikke inntektsført bevilgning og presentert i del III i note 15.
- Årets økning i avsetninger til investeringer skal ikke inntektsføre.

Kunnskapsdepartementet

Avsetninger i UH-sektoren

Gro Torjusen

Økonomiseminar for UH-sektoren 24. november 2026

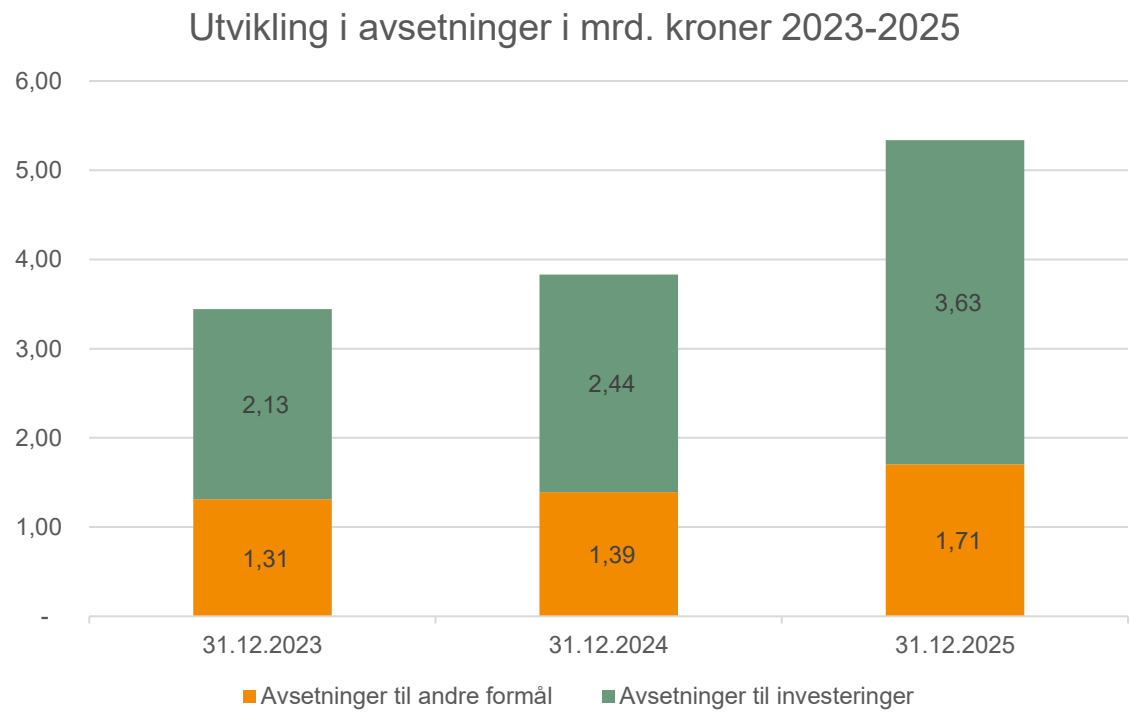
Avsetninger i UH-sektoren

- Med avsetninger menes ubenyttede bevilgninger fra KD

- Avsetningene deles inn i:
  - Avsetninger til andre formål
    - maksimalt 5% av siste års bevilgning fra KD
  - Avsetninger til investeringer
    - ingen øvre grense, men det skal utarbeides en investeringsplan som godkjennes av styret

Utvikling i avsetningene i kr (31.12.)

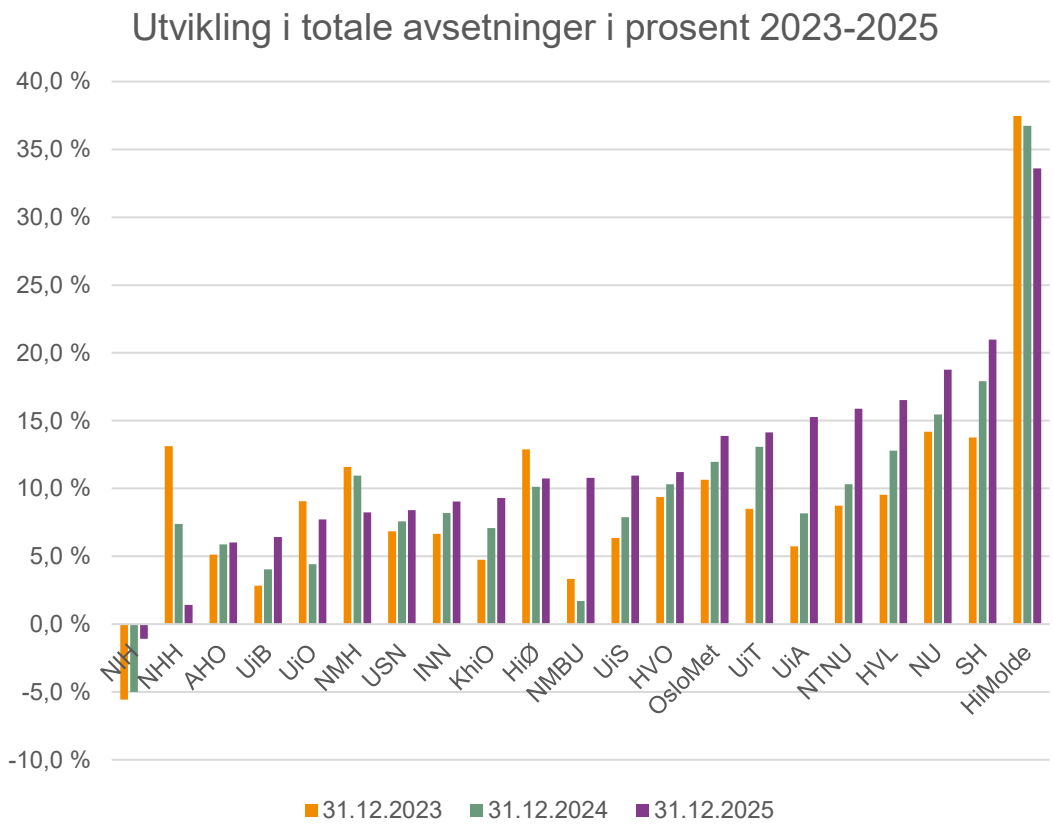
- I 2025 utgjorde de totale avsetningene 5,3 mrd. kroner mot 3,8 mrd. kroner i 2024 og 3,4 mrd. kroner i 2023
- Økning på 1,5 mrd. kroner fra 2024 og en økning på 1,9 mrd. kroner sammenlignet med 2023
- Avsetningene til andre formål utgjorde 1,7 mrd. kroner i 2025
- Avsetninger til investeringer utgjorde 3,6 mrd. kroner i 2025

Totale avsetninger i pst. pr. institusjon (31.12.)

- Avsetningene utgjorde 12,0 pst. på sektornivå i 2025, mot 8,9 pst. i 2024 og 8,2 pst. i 2023.

- 18 av 21 institusjoner har hatt en økning i avsetningene i pst. av bevilgning fra KD ift. 2024

Utvikling i avsetninger 2. tertial 2024-2026

- Pr. 31.08.2026 utgjorde de totale avsetningene 8,0 mrd. kroner
- Økning på 1,5 mrd. kroner fra 31.08.2025 hvor avsetningene utgjorde 6,5 mrd. kroner

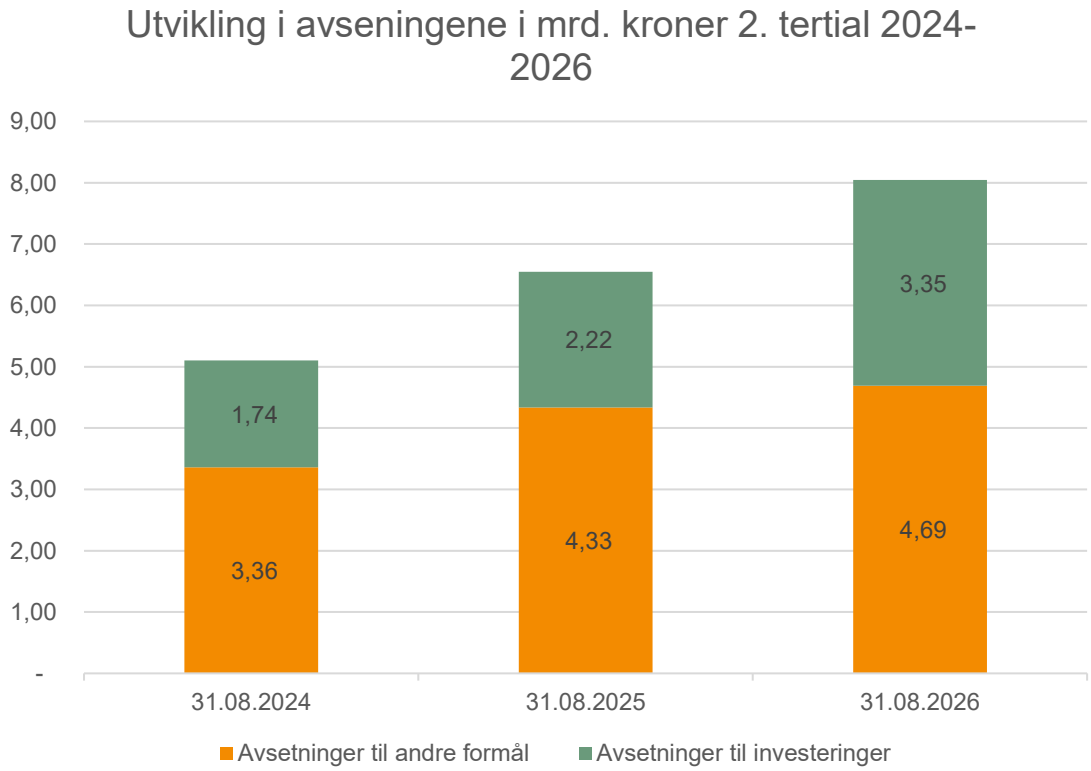
Khrono

Debatt Jobb Nytt om folk

REGNSKAP

Sliter med å bruke opp pengene: Ny milliard-rekord i ubrukte midler

Universiteter og høgskoler har de siste årene tråkket på bremsen, men kanskje litt i meste laget. De ubrukte midlene har passert 8 milliarder og flere risikerer å måtte betale penger tilbake til staten.

Sentrale krav til investeringsplan og ledelseskommentarer

- Investeringsplan
  - ✓ Kort tekstlig beskrivelse av investeringene, som også skal gi et grunnlag for å vurdere om det som er ført opp kan balanseføres
  - ✓ Sporbarhet mellom den enkelte linje som er avsatt til investeringer i note 15 og beløpene i investeringsplanen
  - ✓ Se alle krav i avsetningsreglementet F-05-20 og veileder
- Ledelseskommentarer
  - ✓ Egenvurdering av økonomisk situasjon
  - ✓ Ved svak/dårlig økonomi: beskrivelse av planlagte eller igangsatt tiltak
  - ✓ Omtale av hva avsetningene planlegges brukt til
  - ✓ Se minimumskrav listet opp i brev til Årsregnskap